

KEMENESVIDÉK

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

„(KISCZELL és VIDÉKE)“

Megjelenik minden vasárnap.

„(KISCZELL és VIDÉKE)“

Árjegyzék:

Negyedévre . . . 2 kor. —
Egy évre szám ára . . . 30 .

Felolvasó szerkesztő:
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cellőmők, D 6 m 6 l k i-utca, Gombás-ház — Ide inté-
zendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű
küldemények.

Elmult a dal.

Szomorú ország ez a mi hazánk na-
gyon Elmult a dal, kipusztult a jókedv.
Valami fásultság és csüggeteg melábu
szalott a kedélyekre. Mintha lassanként
az éjszakai pólus dermeztő hangulata ne-
hezédnek mindnyajunkra.

Hogy milyen nagy a mi szomorúsá-
gunk, azt csak az olyanok tudják kellően
megítélni, akik látták és ismerték a ma-
gyar társadalomnak azokat a vidám nap-
jait is, amikor vig zene zendült, kehely
őszecsendült.

Nem is olyan régen volt, mindössze
huszonöt-harminc esztendeje. Palotákban
és kunyhókban, urlakásokban és paraszt
házakban örökös tanyája volt a gondatlan
jókedvnek. A nótázás ugyszólván állandó
volt mindenütt. Az uri nép is dalolt, a
cserdnepek ajkáról is egyre hangzott a vi-
dám élet, a munkás ember is nóta mel-
lett végezte a maga napi robotját. És
szinte keresve kersték a jogcimet a mu-
latozásra. Névnep, születésnap, keresztelő
lakodalom, szüret, mind alkalmas volt a
vidám társaságok összehozására és bizony
jókedvben az öregek sem maradtak hátra
a fiatalok mögött. Akkor még igazán a
cigányzene és a népdal hazája voltunk.

És ime, apránként minden megválto-

zott. Az idősebbek lelkéből szinte észre-
vélenül kiröppent a vidám derű, a fiata-
labb generáció pedig kora vénségnek ke-
délytelenségével jár-kél a világban. El-
tűntek a kedélyes társaságok, nincs többé
magyaros családi mulatság, megszűnt a
sirva vigadás, mert tulajdonképpen ma se-
hogysém vigadunk. A vig ének a régi
kedv hiányzik otthonunkból.

Máskor is élt nehéz napokat a ma-
gyar, hiszen szomorú a magyar nóta há-
romszáz esztendő óta! A sötét nehéz na-
pokban is szomorú volt a nóta, de volt.
Apáink és anyáink a múlt század ötvenes
éveiben óvatosan bepárnázott ablakok
mögött jöttek össze családi ünnepekre,
mert ablakokra titkos poroszlok jártanak
hallgatni beszédük beaurulás végett, de
azért összejöttek és szívük keservét nó-
tában öntötték ki. Pedig akkor bőrtönbe
kerültek azok, akik hazafias dalt mertek
énekelni. Mégis szólt a dal, a fájdalmas,
merengő. Szólt mert lélekre semmiféle
hatalom sem rakhat bilincseket. Haj! mi-
csoda rettenetes lelki átváltozásoknak
kellett itt végbemenni, hogy lelkünkben
kipusztulnak immár a nemes hevülések.

Ne mondja azt nekem senki, hogy
ez szomorú és kietlen hangulat általános
vonása a mai korszaknak. Nézzünk széjjel,
gondolkodjunk. A francia pajzán jókedve

ma sem változott, az olasz ajkáról nem
szűnt meg ömleni a dal, a német is vi-
gan jodliroz, s a szerb, a román a maga
külön hazájában ma is hangoztatja vidám
nótáit. Csak három szomorú elnemt
nemzet van Európában: a muszka, a len-
gyel és a magyar!

Én nem keresem, kik okozták és mi-
vel idézték elő ezt a fagyasztó szomorú-
ságot. De azt tudom, hogy nincs szeren-
csétlenebb nemzet annál, amelynek ajká-
ról elmúlik a dal. Azt is tudom, hogyha
van még nemezis és ha van még bíró a
felhők felett, akkor rettenetesen meg kell
bűnhődniük azoknak, akik, boldogtalanná
tették ezt az egykoron vidám nemzetet és
beleplántálták szívébe az életöröm helyett
a fásult rezignációt és a néma bűnbánatot.

Népies állattenyésztésünkért.

A földmivélsügyi miniszter a minap
nála tisztelgő gazdasági felügyelőknek
sürgős feladatává tette, hogy vegyék mun-
kába az elhanyagolt községi és közbirtó-
kossági legelők jókárba helyezését, illetve
a hol egyáltalán vagy pedig elegendő
legelő nincs, támogassák az érdekelt gaz-
dákat a megszerzésében. Ez intézkedés
sokkal közvetlenebbül érinti a vidéki, de
főleg a falusi lakosság érdekét, semhogy

TARCA.

Az élet.

Írta: ZSOLDOS LÁSZLÓ.

Mily furcsa az emberi élet! Születünk és
amig felnövünk, szüleink fíradnak értünk, aztán
mi dolgozunk magunkért, vagy megint nemsoká-
ra családunkért, s gyermekeinkért is. Emellett
pedig szüleink is, mink is folytonosan másnak
huzzuk az igát, hogy megszerezzük nekik a ma-
guk szellemi, erkölcsi vagy anyagi hasznát. Ma-
gunknak és mieinknek pedig — röviden mondva
a mindennapi kenyeret. Lehet az a kenyér árpa-
lisztból, lehet az a kenyér finom, puha kalács:
mindegy, mindakettő elfogy, elszárad, újat kell
venni helyette, s tovább kell dolgozni érte, ha
tovább akarunk enni.

Látom a szegény munkást, ahogyan kora
reggel siet a gyárba, műhelybe, mezőre s fírad
keső estig. — Miért? Hogy időközben ehessék s
estere kimerülten hazatérhessen aludni, amikor
legalább gondját feleli néhány órára. Látom a
hivatalnokot, amint reggel már hetedfél órákor
fölkel az egész család, hogy az apának ideje le-
gyen megreggelizni s áfutói a lapot, aztán föl;
a családfő a várba — hova a ministeriumba,
gyerekek az iskolába, — a szegény nagyság asz-
szony pedig, ha jó gazdasásson akar lenni, ki a
piacra, a vásárcsarnokba. Aztán a gyerekek ta-
nulnak, az apa dolgozik délig, az asszony pedig
házassárván a csarnokból, kezébe veszi a főzőka-

nalat s fél délelőtt összevásárolt, sültöt-főzött azt
délben a megéhött gyomrok egy félóra alatt el-
költék. Ebéd után a gyerekek újra kezükbe ve-
szik a tankönyvet, édes anyjuk házi teendői után
lát, apa pedig ismét elmegy egy másik hivatalba,
hogy délutáni mellékkeresettel gyarapítsa szerény
jövedelmét. Az ügyvéd pedig, délelőtt tárgyalá-
sra jár, délután ügyfeleit fogadja, este pöréit
tanulmányozza, az orvosnak soha sincs meghá-
tározott pihenő ideje, a katona pedig csak az
már békében semmi hasznosat sem végez — haj-
naltól délig, néha estig, sőt másnapig lőt-fut, viv
lő, nyargal, menetel, a tanárt, a tudományos em-
bert, művészt elfoglalják a tanítványai, avagy a
tudományok és a művész mestersége, az üzlet-
ember meg vállalkozó meg éjjel is azon töri a
fejét, hogyan lehetne még hasznosabbá tenni a
holnapot, — Miér? Hogy napközben ő és család-
ja egyék, éjjel pedig, ha lehetséges, aludjanak.
És látok politikuskokat, minisztereket, uralkodó-
kat, milliomasokat, akik szintén egész nap, reg-
geltől estig dolgoznak, bibelőlónek, török a fejük-
ket, megint örökké csak azért, hogy egyenek, s
ha pihenni akarnak, pihenjenek. És még aminek
nyúge alól az utolsó napszámotól kezdve a leg-
hatalmasabb földi urakig senki sem tudja felsza-
badítani magát: hogy gyűlöljenek, szeressenek
és csalódjanak, hogy kisebb nagyobb gyönyörökre
találjanak, s aztán kibírásduljanak belőlük, és
csömört érezzenek tőlük, hogy amig fiatalok, re-
méljenek, s a mikor megöregedtek: emlékez-
zenek és rettegjenek a haláltól, vagy várják a
halált.

És, türelmes olvasóm, az én egyszerű fel-
fogásom szerint az élet, melyért úgy gyűrű, lők-
dösis, tapossak egymást az emberek, mint mikor
a színházban elkialtja valaki, hogy: tüz van! —
s megkezdődik az iszonyú, halálos tolongás kife-
lés. „Mert odakint, óh, a terhes, fájdalmas, de a
puszta emésztésben és alvásban is ragyogó, szép
élet, idebent pedig a szenes halál!”

— És ez itt... az a nyomorult már köze-
lebb van a kijáráshoz... meg megelőz!... Nem
Átgázoltam rajta, és istennek hála, a fojtó füst-
bő kint vagyok a szabad levegőn. O „szegény”
(már nem nyomorult többé, mert nem áll az
utamba) odaégett, de csak nem áldozhattam fel
magamat érte!... Ugyebár, türelmes olvasóm,
ilyen varázsa van az életnek?

Gondolkozni szeretnék rajta, ha tudnék,
hogy mi ennek a varázsnak az oka? Nem tudom
de látom a történelemből, hogy csak a nagy lel-
kek tudnak fájdalom nélkül megvalni az élettől.
Mert a kicsinyek öngyilkossága nem megváltás,
csak menekülés egy lehetetlen helyzetből, mely a
nyakukba szakadt.

A minap kintjártam a kövágóhídon: a b a r-
mok síralombház. Az emberek közül nem min-
denkinek adatott meg, hogy halálából idegenek-
nek is — erkölcsi, vagy anyagi hasznuk származ-
mazók: csak a vértanúk, jótékony célokra ha-
gyatékozók gazdagok és a közveszélyes gonosz-
vők ezek a kiválasztottak. A többi ember meg-
hal, s legfőbb övei örökökre tőle valamt:
fekete fátólt, vagyont vagt, adósságot. Nos a
jámber vágómárhák többel dicsekedhetnek; a

ne kellene vele behatóbban foglalkozniuk. Mint az ország legtöbb vidékén, úgy vármegyénkben, is valóságos szegénység alkotják a közlegelők a mészai gazdálkodásnak. Alig van az országban közlegelő mely a javításnak, gondoskodásnak, egyszerű okos igazgatásági berendezések megcsinálását is látta volna, igaz, hogy a legrosszabb legelő is többet ér, mintha egyáltalán nincs; de nagyban és egészben a meglevő közlegelők sem tudnak egészben megfelelni fontos hivatásuknak. Pedig ami viszonyaink között az állattenyésztés, de főleg a kiscsibák és birtoktalan falusi lakosok állattenyésztése a

zött javítás és kezelés alá, néhány év alatt nagyot javul gazdasági életünk mérlege. Hiszen a két — három millió holdnyi legelőnek csak becsületes kezelése is mindjárt husz — harminc millió koronával gyanúsítja a gazdasági hasznot. Az pedig sokszorosa rug ennek az összegnek, a mit legelők jókarba hozatala, vagy pótlása az állatok számának és értékének gyarapításával eredményezett. Érdemes tehát ezzel a dologgal komolyan foglalkozni és alig szerezhet magának bárki is nagyobb érdemet, községénél szemben annál, mint aki értelmes gazdaember létére odahat, hogy a közlegelők megjavításának és helyes kezelésének gondos és aprólékos munkája mentül előbb meginduljon. Annál inkább meg kell és meg lehet ezt tenni, mert ahol ez a munka tulságos nagy költséggel járna, az állam méltányos segítsége is igénybe vehető. Természetesen a gazdasági felügyelőknek lesz a gondja, hogy az állam csak érdemes munkát támogasson, de az ilyen munka astán megis kapja a támogatást.

Ha statisztikát vezetnénk az egyes községekben mutatkozó békétlenség, sőt számos kivándorlási eset okairól is, a statisztika elég nagy számokkal utalna arra, hogy hány ember gazdasági existenciája ment tönkre azzal, hogy marhája

kiszorult a közlegelőről, vagy semmiképpen sem tudott legelő-területhez jutni. Igen sok községben valóságos harc folyik a legelőért. Mind ez pedig nagyon természetes. A legszegényebb ember látja és tudja, hogy egy-egy állat felnevelése, vagy pláne az állattenyésztés minden évben biztos és bő hasznot ad. Tehát mindenki igyekszik egy-egy állatot tartani, de ez az igyekezete meghiusul, ha nincs olyan legelő terület, ahol az év hét-nyolc enyhébb hónapján az állat eléljen és növekedhessék. A szociális béke barátainak szempontjából tehát igen fontos tényezők a közlegelők. Közgazdasági tudósaink pedig azt mondják, hogy a nagy export-képességű, tehát igazán nagy világgiaici jelentőségű állattenyésztés számtalan jólétező iparáguk az erős alapja és e szerint sokszorosan hat az ország gazdasági gyarapodására. Mivel pedig a népi tenyésztés javarésztben a közlegelőkre támaszkodik, minden megjavuló vagy megszerzett legelő terület egy-egy lépést jelent állattenyésztésünk hasznos fejlődésére nézve. Okosnak és helyesnek kell tehát elismernünk az új földművelésügyi miniszter szóban levő intézkedését, melyben nemcsak praktikus közgazdasági érzék nyilatkozik meg, hanem meleg érzés is falusi földművelő néptük gazdasági boldogulása iránt.

„Rendelészzerűen készült“
 átméleti kabátok
 felöltők
 utcai ötönyök
 elsőrangú kivitelben és jutányos árakon kaphatók:
 Deutsch F Károly és Társa
 férisszabóknál
 Budapest. VI., Ferenciek-tere 2.

meddigi éltek, megfejtik, vagy igazvonásra foghatják őket, mikor pedig letaglózták őket, husukat, bőrüket, belüket mind-mind felhasználják a gyarlattal érzékű emberek. Hogy a levágás kellemesebb nekik, vagy sem, azt természetesen senki sem kérdi meg tőlük, mert hiszen a vágómarhának nem az élete érdekel bennünket, hanem a hús, a bőr, a bele és egyéb értékesíthető részei.

— Egy-egy keserves bögéssel fogadva, vagy bögéssel kimerve, ide-oda álldogtatom, egyszer csak megálltam. Egyik kia rekesz előtt. A rekeszben erős, fehér szőrű ökör állott, izmos, nagy fejű a földre könyvitva, mialatt fehér farkát csöndesen megadottsággal csavargatta lassan jobbra-balra.
 — Istenem, — gondoltam és (bocsánat a hasonlatért, de hisz tulajdon képpen én magam is ember vagyok) önkénytelenül is az ember sorsa jutott az eszembe! — Istenem, egy szegény, taglózásra szánt ökör!

Az állat, mintha megérezte volna hogy részvevő szív van a közlemben, most fölemelte a fejét és hatalmas nyakat visszafelé fordította, szemében valami kimondhatatlanul együgyű fájdalommal tekintett rám.

— Bui! — szólalt meg azután mely bődüléssel miközben (oh hisz lehetséges, hogy csupán képzelődtem) nekem úgy rémlett, mintha a bögésének valami különös értelmű volna. Minth

kérdezett volna tőlem valamit:

— Lassan, uram hova jutattam?
 — Látom, — bölintottam némán a fejemmel. — Szomorú sorsra jutott szegény barátom (mert hiszen csak lehet barátom, nemde, akinek a husából él?) De vigasztalódjék . . .

Az ökör közbevetett:
 — Oh, (valószínű azonban, hogy most sem szólt egy értelmes szót sem s most is csak úgy bögött, mint az imént s a miként neki tudnia adott) minek én nekem a vigasztalás, uram? Tudom, hogy micsoda sors vár rám, ugyanaz ami többi barátainkra, a akik halja ugyebár itt is, amott is, minő keserves bögéssel várják a maguk végét, mely közös mindnyájunkéval. Anyamból tejt fejtek, ebből vajot, túró, sajtot készítettek, apám igaz hogy felöltött egy csordát, de én jó uram a villácon soha a lényem sem arítottam, meg azt is hagytam, hogy csak úgy hemzsegen a testemen sok légyaz istállóban. És mégis uram, most kivégeznek, mintha gonosztevő lettem volna. Semmi örömöm sem volt az életben, uram, s borzasztó, hogy még az elmul: som is ily szomorú:
 Igazán megcsent a szegény állaton a szívem s meleg részvétellel kapargattam meg a szőrért.

— De — kérdeztem bizonyos ámulattal — de, ha semmi örömöd sem volt az életben, öreg

akkor minek busulás? hogy itt kell hagynod ezt a világot? Mi az, ami vonz? mi, ami visszatart, hogy: óh, élni, maradni akarok, nem akarok meg kimulni, mint a többi szerencsétlenek! Mi az, mondjad meg ezt szegény állat.

Az ökör, milyen furcsa dolog is az, elfordította tőlem a fejét és megint csak mélyen, alhalóan keservesen bögött egyet.

Aztán jámbor tekintetével ismét rám zett, azáltal olyan értelmesen, hogy mindent egyszerre megértettem.

— Igen, az élet mégis megadja neked, hogy legalább bögéss, ha szenvedsz. Míg a taglózás után . . .

És hirtelen, mint a villám, az eszembe cikkant, hogy az emberek közül is az utolsó pária is el a legények. Uveges ezeme véletlenül rám meredt s én borzalommal olvastam belőle a panaszt, hogy:

— En nekem már szenvedni sem lehet!

Legelegánsabb cipők raktára:

Ozv. KRAUSZ-IGNACZNEVAL

CZELI DÖMÖT K

Szőlő-oltványokat

amerikai sima és gyökeres veszőket különféle fajokban szállít, fejti ki azért jótálva, legújabb választékban a már évek óta előzők és legmegbízhatóbbnak ismert:

KÖZÖSSÉGI ELSŐ SZŐLŐOLTVÁNYTELEP

Tulajdonos: **Nagypari Frigyes** Molyvas 71. szám. (Magyküllő-új.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irasbélileg bizonyosságot szerezhetsz magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

SZŐLŐOLTVÁNY ELADÁS

Aki egészséges, oltó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ NKLÓS

oltványtelepéhez Új-Usáná-dun (Toronálmegeye) ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima szőlőoltványok, bor és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Gyümölcse és rózsoltványokban nagy választó

Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

A számos elismerő levél közül itten csak egy: Örömmel értesítem, hogy a küldött szőlőoltványok szépek és jók voltak, kivétel nélkül mind szépen fakadtak a gyönyörűen fejlődnek. Az eredménnyel nagyon meg vagyok elégedve, mitűn az az ön értelem fogadja érte köszönetemet. Tisztelettel,

Nagyszentmiklósi 1909 július 1.
Lélek Emlék kir. járásbíró

TÖRLEY PEZSGŐ.

Építési iroda

Tisztelettel van szerencsénk a m. t. építető közönség b. tudomására hozni, hogy **Celldömölkön**

építési irodát és vállalatot létesítettünk.

Elvállaljuk mindennemű gazdasági épületek és bérházak tervezését a legkényesebb ízlésnek megfelelőleg a legmodernebb kivitelben; ugyszintén ezeknek természetben való kivételét, valamint körkemencék építését, csatornázások, atalakítások és tatarozási munkálatok elkészítést a legjutányosabb árban.

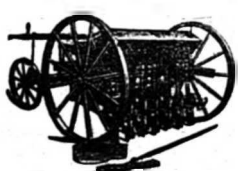
A készitendő munkálatok szakszerű és pontos kiviteléért az építéseterén eltöltött hosszas gyakorlatnak kezkeskednek, — egyedül töltörekvésünk oda fog irányulni, hogy a n. é. építető közönség legekényesebb igényeink is megfelelőhessünk.

A m. t. építető közönség szives pártfogását kérve maradtunk. kiváló tisztelettel

Horváth István
Kőműves mester építési vállalkozók
Celldömölk, Dömölk-utca.
Schleißer ház.

Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank r. t.

áruosztálya Celldömölk

a Magyar kir. államvasutak gépgyáranak egy a Ganz és Tsa részv. társ. motorosztályának kerületi képviselése és mintaraktára.

Fióktelepek: Murászombaton, Sárvaron, Veszprémben, Caornán, Dombóváron, Sopronban, és Zalaegerszegen.

Mindennemű gazdasági gépek és szükségleti cikkek raktára.

Ajánlja a legjobb és legújabb szerkesztű vetőgépeket, talajmivelő eszközöket, cséplő szerelményeket úgy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár műtrágya, műtakarmány, zsák, ponyva, olaj, kenőcs, kötélneműek és mindenféle gazdasági cikkekből.

Gümőkór, köhögés, szamarköngés, influenza

usztában az orvosok

SIROLIN

„Roche“-t

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenvednek.
2. Mindasok, kik ádult gégehurthban szenvednek.
3. Ausztában szenvedők lényegesen könnyebbülést érnek már rövid használat után.
4. Skrofulás, mirigyduszasos, szem- és orrkatarvasos gyermekeknek fontos szerepe a Sirolin

A táplálkosat negyben elősegíti.

Csak ismeretlen ismerősökönél! Kérlek, Sirolin „Roche“-t kérésre, minden esetben ingyen és bérmentve küld.

Sirolin írodalmat D.17. kívánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Wien, W. U. 11. Ungg. 1.